

ด่วนที่สุด

ที่ สผ (สปช) ๐๐๑๔/๕๖๕/๒

สภาปฏิรูปแห่งชาติ

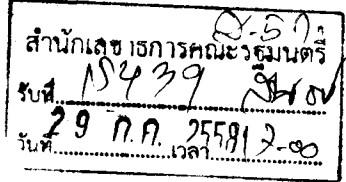
ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ตามแผนการนิเทศการปกครอง

วันที่ 19527

วันที่ 29 ก.ค. 58 เวลา 16.00 น.

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของสภาปฏิรูปแห่งชาติ เรื่อง การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของภาครัฐ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ.

ด้วยในคราวประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๓/๒๕๕๘ วันจันทร์ที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้พิจารณาและเห็นชอบให้เสนอรายงาน เรื่อง การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ พร้อมด้วยร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของภาครัฐ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

อนึ่ง ผลการพิจารณาศึกษารายงาน เรื่อง การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าว มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องปฏิรูป

๑.๑ เนื่องจากการทุจริตประพฤติมิชอบเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทย ที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ รัฐบาล รวมถึงสภาปฏิรูปแห่งชาติ เห็นพ้องให้เป็นวาระแห่งชาติ จำเป็นต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนและร่วมมือกันให้เกิดความสอดคล้อง สามารถสร้างระบบการป้องกันปราบปรามที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน จนทำให้มั่นใจได้ว่า จะดำเนินการกับภาคการเมือง ภาครัฐ (ข้าราชการประจำ เจ้าหน้าที่ของรัฐ) และภาคเอกชน ที่สมคบกันทุจริตและประพฤติมิชอบ หาผลประโยชน์ เบียดบังประโยชน์ของส่วนรวมได้อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด โดยเฉพาะการปรับปรุงกระบวนการเอาคนผิดมาลงโทษให้เกิดความรวดเร็วและเกิดผลจริงในทางปฏิบัติ เร่งแก้ปัญหาการปล่อยให้ความชั่วอายุความซึ่งหาผู้รับผิดชอบไม่ได้ และยังปล่อยให้จำเลยในคดีหลบหนีโทษไปอย่างลายนวล ความไร้ประสิทธิภาพดังกล่าวทำให้สังคมยอมจำนน ก่อเกิดค่านิยมที่ผิด ๆ ถึงขนาดยอมรับ และยกมือไหว้คนโกงหากตนเองได้ประโยชน์จากการทุจริตนั้นด้วย

๑.๒ ปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบที่สั่งสมมาเป็นเวลายาวนานนี้ได้สร้างความเสียหายให้แก่ประเทศเป็นมูลค่าปีละหลายแสนล้านบาท และที่ประเมินไม่ได้อีกมหาศาล อีกทั้งแพร่หลายไปทั่วทุกระดับทุกวงการ ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม มีผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคมโดยรวม และส่งผลให้ประเทศไทยถูกจัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์การแก้ปัญหาการทุจริต และประพฤตินิยมขอในระดับคะแนนไม่ถึงครึ่งมาโดยตลอด ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงสมควรพิจารณาหาแนวทางแก้ไขและนำเสนอข้อเสนอในการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤตินิยมขออย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้ง การปลูกฝังและการเสริมสร้างจิตสำนึกในเรื่องนี้ให้แก่สังคมไทย เพื่อขจัดปัญหาการทุจริตและประพฤตินิยมขอให้ลดน้อยลงไป

๒. สิ่งที่ประชาชนจะได้รับหรือความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิรูป

การปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤตินิยมขอให้เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ ยั่งยืน เป็นรูปธรรมและปฏิบัติได้ สอดคล้องมาตรฐานสากลและบริบทสังคมไทย มีหลักยุทธศาสตร์ ๓ ด้าน ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์การปลูกฝัง “คนไทยไม่โกง” เพื่อปฏิรูป “คน” ให้มีจิตสำนึกและสร้างพลังร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน

๒. ยุทธศาสตร์การป้องกันด้วยการเสริมสร้างสังคมธรรมาภิบาล เพื่อปฏิรูประบบและองค์กรเพื่อสร้างธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วน

๓. ยุทธศาสตร์การปราบปราม เพื่อปฏิรูประบบและกระบวนการจัดการต่อการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันให้มีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ประชาชนจะได้รับผลจากการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤตินิยมขอ ดังนี้

๒.๑ การปลูกฝัง

ผลลัพธ์ระดับยุทธศาสตร์

(๑) คนไทยทุกภาคส่วนมีสำนึกแห่งความสุจริต รักความถูกต้อง ไม่ยอมรับการโกง

(๒) มีเครือข่ายคนไทยไม่โกงในแต่ละภาคส่วนที่เข้มแข็งและเชื่อมโยงกับ

ภาคส่วนอื่น ๆ

(๓) คนไทยทุกภาคส่วนมีความตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

การทุจริตคอร์รัปชัน

ผลลัพธ์ระดับกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเด็กและเยาวชน

(๑) เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกสาธารณะ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความซื่อสัตย์

สุจริต

(๒) มีหลักสูตร/กิจกรรมการปลูกจิตสำนึกเพื่อการต่อต้านทุจริตในสถานศึกษา

ทั่วประเทศ

(๓) เกิดเครือข่ายสถานศึกษาที่มีกิจกรรมหลักสูตรปลูกจิตสำนึกต่อต้าน

การทุจริต

กลุ่มข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๑) ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีจิตสำนึกทำงานเพื่อส่วนรวม ไม่ตกอยู่

ภายใต้ระบบอุปถัมภ์ และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ

(๒) ภายในหน่วยงานมีกลไกภายในที่รับผิดชอบในการส่งเสริม กำกับ ติดตาม และตรวจสอบพฤติกรรมด้านจริยธรรมของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

(๓) ทุกหน่วยงานราชการจะต้องมีประมวลจริยธรรมและมีกลไกการบังคับใช้อย่างจริงจัง

กลุ่มนักการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และพรรคการเมือง

(๑) นักการเมืองมีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละเพื่อสังคมโดยมีระบบพรรคการเมืองช่วยกลั่นกรองและกำกับพฤติกรรม

(๒) มีประมวลจริยธรรมเพื่อบังคับและกำกับจริยธรรมของนักการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และพรรคการเมือง

(๓) มีการติดตามและตรวจสอบนักการเมืองทั้งจากภายในพรรคการเมืองและภาคประชาชน

กลุ่มธุรกิจเอกชน

(๑) องค์กรธุรกิจมีความรับผิดชอบต่อสังคม สร้างมาตรการภายในบริษัท ที่ช่วยป้องกัน แก้ไขการทุจริต

(๒) องค์กรธุรกิจมีการดำเนินงานที่ยึดหลักบรรษัทภิบาล มีกลไกภายใน ที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา กำกับ และส่งเสริมจริยธรรม

กลุ่มสื่อมวลชน

(๑) สื่อมวลชนมีจริยธรรมวิชาชีพและตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา การทุจริตและทำหน้าที่รณรงค์สร้างจิตสำนึกและนำเสนอข่าวทุจริต

(๒) องค์กรวิชาชีพมีความแข็งแกร่งทำหน้าที่สนับสนุน ติดตามและตรวจสอบ การทำงานของสื่อมวลชน โดยเชื่อมโยงกับภาคประชาชน

(๓) สื่อมวลชนจะต้องนำเสนอข่าวด้านการทุจริตอย่างถูกต้อง ชัดเจน เจาะลึก และตรงไปตรงมา รวมทั้งผลิตและเผยแพร่สื่อเพื่อรณรงค์ปลูกจิตสำนึกด้านการทุจริต

กลุ่มประชาสังคม

(๑) องค์กรภาคประชาสังคมมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้

(๒) องค์กรประชาสังคมมีกิจกรรม/โครงการที่ช่วยแก้ไขการทุจริตคอร์รัปชัน

กลุ่มประชาชน

(๑) ประชาชนมีความตื่นตัวและให้ความสนใจต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

(๒) มีการขับเคลื่อนการปลูกฝังจิตสำนึกและค่านิยมเพื่อต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในกลุ่มประชาชน

(๓) เครือข่ายคนไทยไม่โกงที่รวมตัวกันเพื่อแสดงจุดยืนต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

(๔) มีมาตรการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสที่มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเปิดเผยข้อมูลและตรวจสอบ

๒.๒ การป้องกันและปราบปราม

(๑) มีการพัฒนาระบบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันที่จะทำให้การบริหารงานภาครัฐมีความโปร่งใส ลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ที่อาจใช้เป็นช่องทางในการเรียกรับอามิสสินจ้างได้ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลการให้บริการภาครัฐ การบริหารสินทรัพย์หรือบริหารโครงการที่คุ้มค่า อาทิ กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ กฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต กฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ กฎหมายการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ภาครัฐ เป็นต้น

(๒) ประชาชน กลุ่ม องค์กรภาคประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงการเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต มีการแจ้งเบาะแส และร่วมในการตรวจสอบกิจกรรมที่อาจเสี่ยงต่อการทุจริตในทุกระดับ

(๓) ผู้แจ้งเบาะแสและผู้มีส่วนร่วมได้รับความคุ้มครอง กรณีได้รับความเสียหายอันเป็นผลมาจากการเข้าเป็นพยานจะต้องได้รับการชดเชยจากรัฐ

(๔) องค์กรอิสระและหน่วยงานภาครัฐมีบุคลากรที่มีความสามารถมีสมรรถนะ (competency) และองค์ความรู้พร้อมที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(๕) ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานขององค์กรอิสระฯ จะสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดได้จะต้องมีความเป็นอิสระ ไม่ถูกแทรกแซงหรือชี้้นำจากฝ่ายบริหาร ข้าราชการการเมือง

(๖) มีศาลคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นศาลชำนาญพิเศษ ที่ใช้ระบบการไต่สวนทำหน้าที่พิจารณาและพิพากษาคดีข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างในหน่วยงานของรัฐถูกกล่าวหาว่า ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม คดีที่เกี่ยวกับการจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบหรือจงใจยื่นด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามรัฐธรรมนูญนี้ รวมทั้งคดีว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ เป็นการฉ้อโกง ซึ่งจะทำให้การพิจารณาและพิพากษาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว อันเป็นหลักประกันความยุติธรรม เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพ มาตรฐานและประสิทธิภาพของการแก้ไข ปัญหาและการบริหารจัดการกับการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เกิดขึ้นของประเทศทั้งระบบจากองค์กรตามรัฐธรรมนูญและองค์กรศาล อันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคคล และองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกประเทศ

(๗) องค์กรระหว่างประเทศ นักธุรกิจต่างชาติ มีความพึงพอใจในการมาลงทุน หรือใช้บริการในการเดินทางท่องเที่ยว หรือการค้าขาย หรือการให้บริการทางการเงินและการธนาคารในประเทศไทย

๒.๓ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๑) สังคมไทยจะมีวัฒนธรรมในการไม่โกง และมีค่านิยมในการไม่ยอมรับ และไม่สนับสนุนบุคคลที่มีฐานะร่ำรวยขึ้นมาจากการทุจริตคอร์รัปชัน

(๒) ระบบกฎหมายของไทยในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันไม่เปิดช่องให้มีการทุจริตหรือไม่สามารถทำการทุจริตคอร์รัปชันได้โดยง่าย ตลอดจนมีการศึกษา พัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบที่จะต่อต้านการทุจริตอย่างต่อเนื่อง

(๓) องค์การตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐมีความเข้มแข็งในการจัดการกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ทั้งกระบวนการปฏิบัติงานที่มีความกระชับ บุคลากรมีความรู้ความสามารถงบประมาณเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การบริหารราชการแผ่นดินมีธรรมาภิบาล โปร่งใส และตรวจสอบได้

(๔) องค์การธุรกิจทั้งภายในและต่างประเทศมีการลงทุนภายในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น อันเป็นผลมาจากการที่ไม่ต้องวิตกกังวลต่อการมีต้นทุนเพิ่มขึ้นจากปัญหาการเรียกเก็บเงินเพื่อการขอรับบริการ หรือปัญหาจากการไม่สามารถขออนุญาตได้ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม

๓. กรอบระยะเวลาที่ชัดเจนในการปฏิรูป

การดำเนินการปฏิรูปดังกล่าวข้างต้นจะอยู่ภายใต้กรอบเวลา ดังนี้

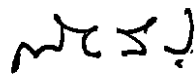
๓.๑ ระยะสั้น ภายในระยะเวลา ๑ ปี นับแต่การเสนอรายงานต่อรัฐบาล จะต้องมีการนำหลักสูตรและกิจกรรม “โตไปไม่โกง” เข้าสู่การเรียนการสอนในสถานศึกษาทุกระดับชั้น รวมทั้งการศึกษาตามอัธยาศัย มีการปรับโครงสร้างคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และการประกาศใช้กฎหมายที่จำเป็น ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของภาครัฐ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติสุภาพการว่าด้วยการจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากร พ.ศ.

๓.๒ ระยะปานกลาง ภายในระยะเวลา ๓ - ๕ ปี นับแต่การเสนอรายงานต่อรัฐบาล จะต้องมีการจัดตั้งศาลคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งการประกาศใช้กฎหมายที่จำเป็น และการแก้ไขกฎหมายที่มีอยู่ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งศาลคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตเลือกตั้ง พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

๓.๓ ระยะยาว ภายในระยะเวลา ๕ ปี เป็นต้นไป จะต้องมีความนิยมและวัฒนธรรมใหม่ของคนไทยที่มีสำนึกไม่โกง ไม่ยอมรับให้ใครมาโกง

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายเทียนฉาย กีระนันท์)

ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๔๐

โทรสาร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๒